

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2438
10/10/2005

Biroul petițiilor al Senatului
Bp 211 18.10.2005

PREȘINTELE SENATULUI
SENAT
573, 19.10.2005

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea activităților și practicilor de medicină complementară /alternativă*, inițiată de 6 parlamentari din Grupurile parlamentare ale PNL, UDMR, PC, PSD, PRM (Bp. 211/2005).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are drept scop reglementarea activităților și practicilor de medicină complementară/alternativă care vizează prevenirea îmbolnăvirilor, promovarea sănătății, vindecarea bolilor și optimizarea din punct de vedere biopsihosocial și spiritual a ființei umane.

Așa cum se arată în Expunerea de motive, la elaborarea acestei propuneri legislative, inițiatorii au avut în vedere, pe de o parte, eliminarea unui vid legislativ, iar pe de altă parte, punerea de acord a practicii medicinei complementare/alternative cu normele Uniunii Europene și cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății.

Astfel, sunt stabilite, printre altele, categoriile de persoane care pot practica tehnici de medicină complementară/alternativă, modul de

obținere a autorizației și a dreptului de practică, accesul pacienților în cabinetele de terapie.

II. Observații și propuneri

1. Inițiativa legislativă parlamentară necesită reexaminarea, în vederea completării cu prevederi corespunzătoare reglementărilor comunitare în materia liberei circulații a persoanelor, a liberei circulații a serviciilor și a dreptului la stabilire, întrucât în conținutul acesteia nu se regăsesc dispoziții care să reglementeze modalitățile și condițiile de exercitare a activităților și practicilor de medicină complementară/alternativă de către cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ai statelor aparținând Spațiului Economic European, inclusiv recunoașterea calificărilor dobândite de către cetățenii respectivi, potrivit directivelor sistemului general de recunoaștere (Directiva nr. 89/48/CEE, respectiv Directiva nr. 92/51/CEE), care le-ar permite accesul la exercitarea activităților profesionale în cauză.

Precizăm că, pentru a nu se aduce atingere dreptului de stabilire și libertății de prestare a serviciilor, se impunea recunoașterea documentelor de calificare obținute de cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European în statele de origine sau de proveniență.

În consecință, în cuprinsul propunerii legislative trebuia făcută precizarea că pentru accesul la activitățile de practician de medicină complementară/alternativă se recunosc documentele de calificare obținute de aceștia în țara de origine sau de proveniență, în conformitate cu Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România sau, după caz, cu Ordinul nr. 701/2003 pentru desemnarea instituției care să recunoască automat documentele care dovedesc calificarea dobândită în străinătate, în afara sistemului de învățământ, de cetățeni români sau cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene și ai statelor aparținând Spațiului Economic European.

2. În prezent, în România sunt reglementate *domeniile de acupunctură, homeopatie, apifitoterapie, chiropraxie și osteopatie și domeniul farmaciei homeopate.*

În mod legal, practica procedurilor aparținând primelor 5 domenii de activitate este numai de competența medicilor, iar a celor aparținând ultimului domeniu este de competența farmaciștilor profesioniști care ar trebui să practice în mod exclusiv aceste proceduri. Celelalte domenii de medicină complementară nu sunt reglementate în România.

Având în vedere dezvoltarea în țările Uniunii Europene a practicilor de medicină complementară/alternativă, ca și creșterea adresabilității populației la aceste terapii, reglementarea acestor domenii va trebui să impună practicienilor garantarea siguranței pacienților, ca și informarea competentă a acestora asupra calității, eficacității și riscurilor procedurilor respective.

Pentru îndeplinirea acestor condiții se impuneau următoarele:

a) *Identificarea clară a fiecărei discipline de medicină complementară/alternativă. Anexa 1 nu este concludentă deoarece combină în aceeași listă produse, metode și tehnici de tratament, cu domenii care aparțin unor categorii profesionale distincte: psihologi, kinetoterapeuți, fiziokinetoterapeuți.*

Aceste domenii/practici ale medicinei complementare/alternative ar trebui selectate pe baza unor criterii cum ar fi:

- existența unei recunoașteri legale a domeniului/practicii respective în cel puțin o țară a Uniunii Europene;

- existența unei structuri organizaționale care să reglementeze activitatea profesională respectivă și să elaboreze Codul de Etică Profesională;

b) efectuarea de studii clinice în fiecare din aceste domenii, evaluarea eficacității terapiilor respective, după metodologiile curente corespunzătoare teraputicii umane;

c) elaborarea de standarde ocupaționale, după metodologiile în vigoare, standarde aprobate de Ministerul Sănătății;

d) formarea practicienilor din aceste domenii ale medicinei complementare/alternative în centre de formare acreditate de Ministerul Educației și Cercetării și de Ministerul Sănătății, nivelul de

pregătire fiind conform cu principiile medicale care se aplică la orice formă de terapie umană;

e) descrierea clară și explicită a limitelor de competență profesională a practicienilor de medicină complementară/alternativă, a modului de asumare a responsabilității actului terapeutic de către aceștia și a relațiilor de colaborare cu personalul medical pentru menținerea calității și siguranței serviciilor acordate populației.

3. Referitor la prevederile **art. 4 alin. (1) lit. c)**, considerăm că ar trebui făcute referiri la instituțiile de învățământ acreditate care oferă programe de formare profesională în domeniul medicinei alternative, certificate de Ministerul Sănătății. De asemenea, trebuie ținut cont de faptul că propunerea de pregătire pentru specialitățile medicale sau farmaceutice nu cuprinde stagii de pregătire în medicina alternativă; principalele domenii de practică ale medicinei alternative (respectiv acupunctura, homeopatia și fitoterapia) sunt competențe.

4. Referitor la **art. 5**, precizăm că potrivit **art. 8 alin. (1)** și **art. 15 alin. (1)** din *Legea nr. 306/2004 privind exercitarea profesiei de medic, precum și organizarea și funcționarea Colegiului medicilor din România*, profesia de medic nu poate fi exercitată decât de membrii Colegiului Medicilor din România (CMR), pe baza autorizației de liberă practică (ALP) acordată de Ministerul Sănătății, atribuție care, după aderarea României la UE, va trece în responsabilitatea CMR.

În cuprinsul **art. 5** liniuța a-II-a, s-a utilizat eronat noțiunea de "*certificat de cazier juridic*" în loc de "*certificat de cazier judiciar*", prevăzută de *Legea nr. 290/2004 privind cazierul judiciar*.

Dispozițiile din cuprinsul **art. 7, 8 și 15**, ce prevăd eliberarea autorizației de liberă practică de către Colegiul Medicilor din România, nu sunt corelate cu dispozițiile **art. 5** referitoare la eliberarea autorizației de către Ministerul Sănătății.

5. Prevederile **art. 6 alin. (1)** și **art. 21**, care conțin reglementări referitoare la obligația practicianului din domeniul medicinei complementare/alternative să adere la o organizație profesională a practicienilor din domeniul respectiv, nu sunt corelate cu dispozițiile

art. 40 din Constituția României, republicată, care instituie dreptul cetățenilor la liberă asociere.

Textul articolului sus menționat ar trebui să fie reformulat, în sensul că înscrierea/înregistrarea în organizațiile profesionale respective constituie o condiție legală pentru exercitarea activității în domeniul medicinei complementare/alternative - așadar, nu practicianul este obligat să adere la practicarea activităților de medicină complementară/alternativă, ci calitatea de membru al organizației profesionale condiționează practicarea activității profesionale în cauză.

La **art. 6 alin. (2)**, semnalăm că cerința acreditării obligatorii, la interval de 3 ani, ar constitui, în cazul cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și ai statelor aparținând Spațiului Economic European - care exercită în mod legal profesia respectivă în statul membru sau de proveniență - o barieră administrativă în privința liberei circulații a serviciilor de medicină complementară/alternativă.

Considerăm că activitățile și practicile de medicină complementară/alternativă sunt de interes public, iar importanța acestor activități necesită o organizare și o funcționare unitară a organizațiilor profesionale în cauză, cu respectarea unor reguli de disciplină și deontologice stricte, motiv pentru care considerăm că este necesar a se introduce, în cuprinsul propunerii legislative, reglementări mai cuprinzătoare, referitoare la condițiile în care pot fi constituite și în care funcționează aceste organizații (asociații) profesionale, la incompatibilitățile, răspunderea disciplinară a membrilor lor și altele, având în vedere că, în conformitate cu art. 9 teza întâi din Constituția României, republicată, asociațiile profesionale se constituie și își desfășoară activitatea potrivit statutelor lor, în condițiile legii.

Totodată, nu se face distincție între *acreditare* și *autorizare*, Ministerul Sănătății eliberând autorizație de liberă practică pentru practicarea unei profesii din domeniul medical.

Art. 6 alin. (3) nu stabilește cu claritate domeniile medicinei alternative ce pot fi practicate exclusiv de medici. Conform *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 152/1999 privind medicamentele de uz uman, cu modificările și completările ulterioare*, produsele homeopate sunt considerate "*medicament*" drept urmare,

acestea sunt supuse legislației în vigoare, fiind necesară obținerea *autorizației de punere pe piață* eliberată de Agenția Națională a Medicamentului. În acest caz, remediile homeopate nu pot fi preparate de farmaciști, ele fiind supuse regulilor stricte de fabricație, distribuție și vânzare.

6. Referitor la dispozițiile **art.7**, facem precizarea că practicianul care nu are diplomă de medic nu are nici certificat de membru CMR (nu are autorizația de liberă practică care se eliberează de Ministerul Sănătății). Deoarece medicina alternativă nu este menționată ca specialitate de sine stătătoare în *Ordinul ministrului sănătății nr. 1138/2004 privind aprobarea Nomenclatorului de specialități medicale, medico-dentare și farmaceutice pentru rețeaua de asistență medicală*, medicii care doresc să practice medicina alternativă urmează o pregătire specifică în acest domeniu.

7. **Art. 8** vine în contradicție cu prevederile **art. 5** unde se specifică că autorizația de liberă practică este eliberată de Ministerul Sănătății.

Formularea **alineatului (2)** este neclară deoarece prima frază se referă la medicii care practică medicina clasică, convențională, conform principiului enunțat la art. 2, practicienii medicinei alternative nu pot interveni în continuarea terapiei clasice prescrise de un medic, excepție făcând medicul care practică concomitent și medicina clasică și medicina alternativă, dar numai pentru domeniul său de activitate.

8. Folosirea la **art. 10 alin. (3)** a sintagmei "*centru de îngrijiri de sănătate*" trebuie urmată de modificarea legislației ce reglementează organizarea și funcționarea instituțiilor specifice domeniului sanitar, având în vedere că acest tip de centru nu este prevăzut ca structură organizatorică.

9. Dispozițiile **art. 13 alin. (2)** nu fac diferențierea între fabricație - producție, distribuție și autorizația de punere pe piață pentru medicamente emisă de Agenția Națională a Medicamentului. Potrivit normelor legale în vigoare, producerea - fabricarea și

distribuirea remediilor folosite de medicină alternativă nu este condiționată de existența cercetărilor relevante sau a studiilor clinice.

10. În ceea ce privește **art. 14**, precizăm că, dat fiind faptul că produsele homeopate sunt considerate produse medicamentoase (medicamente), ele nu pot fi eliberate cu amănuntul decât prin unitățile farmaceutice autorizate de Ministerul Sănătății.

11. Referitor la prevederile **art. 15** facem următoarele observații:
- nu sunt corelate cu cele ale **art. 8 alin. (1) și (2)**;
- nu este definită sintagma "*medic autorizat*" (se face referire la medicul autorizat să practice medicina alternativă sau la cel autorizat să practice medicina clasică, convențională).

12. Prevederile **art. 19 alin. (2)** trebuie corelate cu dispozițiile *Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003* - pacientul are dreptul de a primi informații, dar nu neapărat într-o formă scrisă.

13. Referitor la **art. 20**, precizăm că detalierea practicilor și procedurilor suportate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se realizează prin Contractul-cadru și prin normele metodologice de aplicare a acestuia.

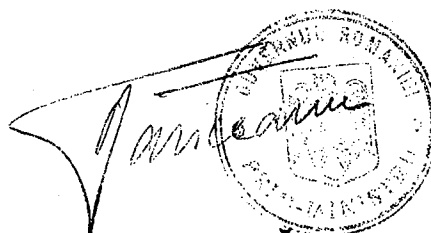
14. Referitor la dispozițiile **Capitolului V**, considerăm că - pentru ca organizația profesională a practicienilor din domeniul medicinei alternative să aibă abilitatea de a acorda un aviz (similar certificatului de membru CMR), de a reglementa activitatea profesională în acest domeniu și de a elabora Codul de etică profesională al acesteia - este necesar ca această organizație să aibă un statut similar cu cel al CMR, Colegiului Farmaciștilor din România, Colegiului Medicilor Dentiști din România sau Organizației Asistenților Medicali și Moașelor din România.

În legătură cu prevederile **art. 26 alin. (2)**, precizăm că *acreditarea* furnizorilor de programe de formare profesională nu intră în atribuțiile Ministerului Sănătății. Acest minister, prin organismele sale, *certifică* programele de educație medicală continuă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative în forma prezentată de inițiatori.**

Cu stimă,

The image shows a handwritten signature in black ink that reads "Călin Popescu-Tăriceanu". To the right of the signature is a circular official seal. The seal features the coat of arms of Romania in the center and the text "GUVERNUL ROMÂNIEI" at the top and "BUCUREȘTI" at the bottom.

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului